

**НАРЕДБА № 10 от 26.04.2021 г. за специфичните изисквания към
производството на храни от животински произход в кланични
пунктове**

Издадена от министъра на земеделието, храните и горите, обн., ДВ, бр. 36 от 1.05.2021 г., в сила от 2.06.2021 г.

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят специфичните изисквания към производството на храни от животински произход в кланични пунктове.

(2) Наредбата се прилага за едри и дребни преживни животни, свине, птици (пилета бройлери, водоплаващи, пуйки, щраусовидни и други видове птици) и лагоморфни.

**Глава втора
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КЛАНИЧНИТЕ ПУНКТОВЕ**

Чл. 2. (1) Кланичният пункт се изгражда:

1. на територията на ферма, регистрирана като животновъден обект по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, на която собственик или ползвател е фермерът, който ще извършва дейност в него;

2. на територия, на която собственик или ползвател е група или организация на производители, призната със заповед от министъра на земеделието, храните и горите, членовете на която са собственици или ползватели на животновъдни обекти.

(2) В кланичните пунктове по ал. 1, т. 1 се колят животни, собственост на фермера, който е собственик или ползвател на фермата, или животни, внесени от друг регистриран животновъден обект на същия фермер.

(3) В кланичните пунктове по ал. 1, т. 2 се колят животни, собственост на членовете на групата или организацията на производители, които са собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност и разположени в същата и/или в съседни административни области по регистрацията на кланичния пункт.

(4) В кланичните пунктове по ал. 1, т. 2 групата или организацията на производители е длъжна да поддържа актуална информация на хартиен носител, съдържаща данни за:

1. броя на членовете на групата или организацията на производители;

2. броя, вида и породата на закланите животни на всеки член на групата или организацията на производители.

(5) В кланичните пунктове по ал. 1, т. 1 и 2 се колят животни от един вид или комбинация от различни видове, като общият им брой не може да надхвърля броя животни, определен като "ограничен брой животни".

(6) Когато се колят различни видове животни, общият им брой се определя така:

1. едри преживни животни над 12 месеца – 1 животинска единица;

2. други едри преживни животни – 0,50 животинска единица;

3. свине с живо тегло над 100 кг – 0,20 животинска единица;

4. други прасета – 0,15 животинска единица;

5. овце и кози – 0,10 животинска единица;

6. агнета, ярета и прасенца с живо тегло под 15 кг – 0,05 животинска единица;

7. щраусовидни птици – 0,50 животинска единица.

Чл. 3. (1) Изискването по чл. 2, ал. 5 не се прилага при поява на заразна болест при съответния вид животни при спазване на следните условия:

1. кланичните пунктове са разположени на територията на животновъден обект, който се намира в предпазните и надзорните зони за ограничаване разпространението на заразната болест;

2. клането се извършва при спазване на капацитета и на хигиенните изисквания, определени в наредбата.

(2) В кланичните пунктове по ал. 1 се колят само здрави животни от животновъдния обект, на чиято територия е разположен кланичният пункт, и на които в рамките на 7 дни преди датата на движение са извършени лабораторни изследвания в акредитирана лаборатория за съответната заразна болест и резултатите са отрицателни.

Чл. 4. В кланичните пунктове се спазват всички изисквания на Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните (ОВ, L 139, 30.04.2004 г.) (Регламент (ЕО) № 852/2004).

Чл. 5. В кланичните пунктове не се прилагат изискванията на:

1. Приложение III, раздел I, глава II, т. 1, 2, букви "а", "б" и "д", т. 5, 6, 7 и 8 от Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход (ОВ, L 139 от 30.04.2004 г.) (Регламент (ЕО) № 853/2004) - за домашни копитни животни и щрауси;

2. Приложение III, раздел II, глава II, т. 1, 2, букви "а", "б" и "д", т. 5 и 6 от Регламент (ЕО) № 853/2004 – за домашни птици и лагоморфни.

Чл. 6. Предкланичният и следкланичният преглед се извършват съгласно изискванията на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/627 на Комисията от 15 март 2019 г. за определяне на еднакви практически условия за извършването на официален контрол върху продукти от животински произход, предназначени за консумация от човека, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕО) № 2074/2005 на Комисията по отношение на официалния контрол (ОВ, L 131, 17.05.2019 г.) (Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/627).

Чл. 7. По време на клането в кланичните пунктове се спазват изискванията на Регламент (ЕО) № 1099/2009 на Съвета от 24 септември 2009 г. относно защитата на животните по време на умъртвяване (ОВ, L 303, 18.11.2009 г.).

Чл. 8. (1) Кланичните пунктове трябва да разполагат с достатъчно покрита площ за дейността, която извършват.

(2) Кланичният пункт се състои най-малко от две помещения или от едно помещение, в което ясно са разграничени две зони: една за "чисти" и една за "мръсни" операции.

(3) Едно и също помещение в кланичния пункт се използва за няколко етапа на работа (включително за изпразване и изчистване на стомаси и черва), при условие че тези етапи са последователни и разделени от времеви интервал и след всеки етап се извършва почистване и дезинфекция.

(4) Кланичният пункт, в който се извършва клане, транжиране и производство на месни продукти, се състои най-малко от две помещения, като задължително помещенията за клане и месопреработка са отделни.

(5) Не е необходимо кланичният пункт да разполага с отделно помещение за транжиране на месо, когато се спазват следните условия:

1. клането и дейностите по обработка на трупове в кланичната зала се извършват в различно време от транжирането на месото;

2. се предприемат мерки по почистване и дезинфекция на кланичния пункт.

Чл. 9. Изисква се най-малко едно хладилно съоръжение, което да поддържа

необходимата температура за съхранение на кланичните трупове до получаване на резултатите от лабораторните изпитвания, съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно определяне на правила за превенция, контрол и ликвидиране на някои трансмисивни спонгиформни енцефалопатии (ОВ, L 147, 31.05.2001 г.), Регламент (ЕО) № 2073/2005 на Комисията от 15 ноември 2005 г. относно микробиологични критерии за храните (ОВ, L 338, 22.12.2005 г.) и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1375 на Комисията от 10 август 2015 г. относно установяване на специфични правила за официалния контрол на трихинели (*Trichinella*) в месото (ОВ, L 212, 11.08.2015 г.).

Чл. 10. В кланичните пунктове се спазват всички изисквания по отношение на хигиена при клането, посочени в Приложение III, раздел I, глава IV и раздел II глава IV на Регламент (ЕО) № 853/2004.

Чл. 11. Принудително клане се извършва съгласно изискванията на Приложение III, раздел I, глава VI на Регламент (ЕО) № 853/2004.

Чл. 12. Страничните животински продукти (СЖП), които не са предназначени за човешка консумация, се събират, съхраняват и обезвреждат в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (ОВ, L 300, 14.11.2009 г.). Специфично рисковите материали от едри преживни животни и дребни преживни животни се отделят под контрола на официален ветеринарен лекар или официален помощник и се съхраняват в заключващ се надписан съд до транспортирането им за обезвреждане.

Чл. 13. В кланичния пункт се транжира, обработва и/или преработва само месо, добито в него.

Глава трета ЗДРАВНА И ИДЕНТИФИКАЦИОННА МАРКИРОВКА, ЕТИКЕТИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ

Чл. 14. За маркиране на кланичните трупове се използва здравната маркировка, описана в Приложение II на Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/627.

Чл. 15. Храните, произведени в кланичните пунктове, се етикетират съгласно изискванията на чл. 17 и 18 от Закона за храните и се маркират с идентификационна маркировка съгласно Регламент (ЕО) № 853/2004.

Чл. 16. Транспортирането на храните, произведени в кланичния пункт, се извършва съгласно изискванията на Приложение II, глава IV на Регламент (ЕО) № 852/2004 и Приложение III, раздел I, глава VII на Регламент (ЕО) № 853/2004.

Глава четвърта ОФИЦИАЛЕН КОНТРОЛ

Чл. 17. Кланичните пунктове се одобряват съгласно чл. 31 от Закона за храните за всяка от видовете дейности, извършвани в обекта, и се вписват в Интегрираната информационна система Вет-ИС на Българската агенция по безопасност на храните.

Чл. 18. Собственикът на кланичния пункт или упълномощено от него лице уведомява областната дирекция по безопасност на храните, на чиято територия се намира пунктът, най-малко 24 часа преди клането, с изключение на случаите при

принудително клане.

Чл. 19. Официалният контрол в кланичните пунктове се извършва съгласно изискванията на Закона за храните, Закона за управление на агрохранителната верига, Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/627, Делегиран регламент (ЕС) 2019/624 на Комисията от 8 февруари 2019 г. относно специалните правила за извършването на официален контрол върху производството на месо и за районите за производство и за повторно полагане на живи двучерупчести мекотели в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 131, 17.05.2019 г.) (Делегиран регламент (ЕС) 2019/624) и Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета Решение 92/438/ЕИО на Съвета (Регламент относно официалния контрол) (ОВ, L 95, 7.04.2017 г.).

Чл. 20. Отразяването в Интегрираната информационна система на данните от закланите животни в кланичния пункт се извършва от официален ветеринарен лекар или официален помощник.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Едри преживни животни" са селскостопански животни от видовете говеда и биволи.

2. "Кланичен пункт" е одобрен обект, в който се извършват една или няколко от следните дейности: клане, транжиране, разфасоване или преработка на месо.

3. "Мръсни" операции са зашеметяване и оттичане на кръвта, одиране, попарване, обезкосмяване, остъргване и опърляне за прасета, изкормване и допълнително почистване.

4. "Ограничен брой животни" е броят животни, приравнен в единици, които могат да бъдат заклани в кланичния пункт, без да се превишават следните цифри:

а) едри преживни и дребни преживни животни, свине и щраусовидни птици – 1000 единици годишно;

б) пилета бройлери, водоплаващи птици и пуйки, други видове птици (японски пѐдпѐдъци, токачки, фазани, яребици) и лагоморфни – 150 000 животни годишно.

5. "Ферма" е животновъден обект, в който се отглеждат животни с цел добив на първични продукти и храни за предлагане на пазара.

6. "Фермер" е собственик или ползвател на животновъден обект, регистриран по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

7. "Чисти" операции са обработка на изчистените вътрешности, приготвяне и изчистване на субпродуктите, опаковане на вътрешностите, разрязване на труповете и експедиране на месото.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 7, ал. 1 от Закона за храните и отменя Наредба № 4 от 2014 г. за специфичните изисквания към производството на суровини и храни от животински произход в кланични пунктове, тяхното транспортиране и пускане на пазара (обн., ДВ, бр. 60 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 46 от 2016 г. и бр. 37 от 2020 г.).

§ 3. Наредбата се приема като национална мярка по смисъла на чл. 10, параграф 3 и параграф 4, буква б) от Регламент (ЕО) № 853/2004 и е издадена при спазване на реда и условията на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ, L 241, 17.9.2015 г.).

§ 4. Наредбата е нотифицирана по реда на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество.

§ 5. Изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

§ 6. Наредбата влиза в сила в едномесечен срок от обнародването ѝ в "Държавен вестник".